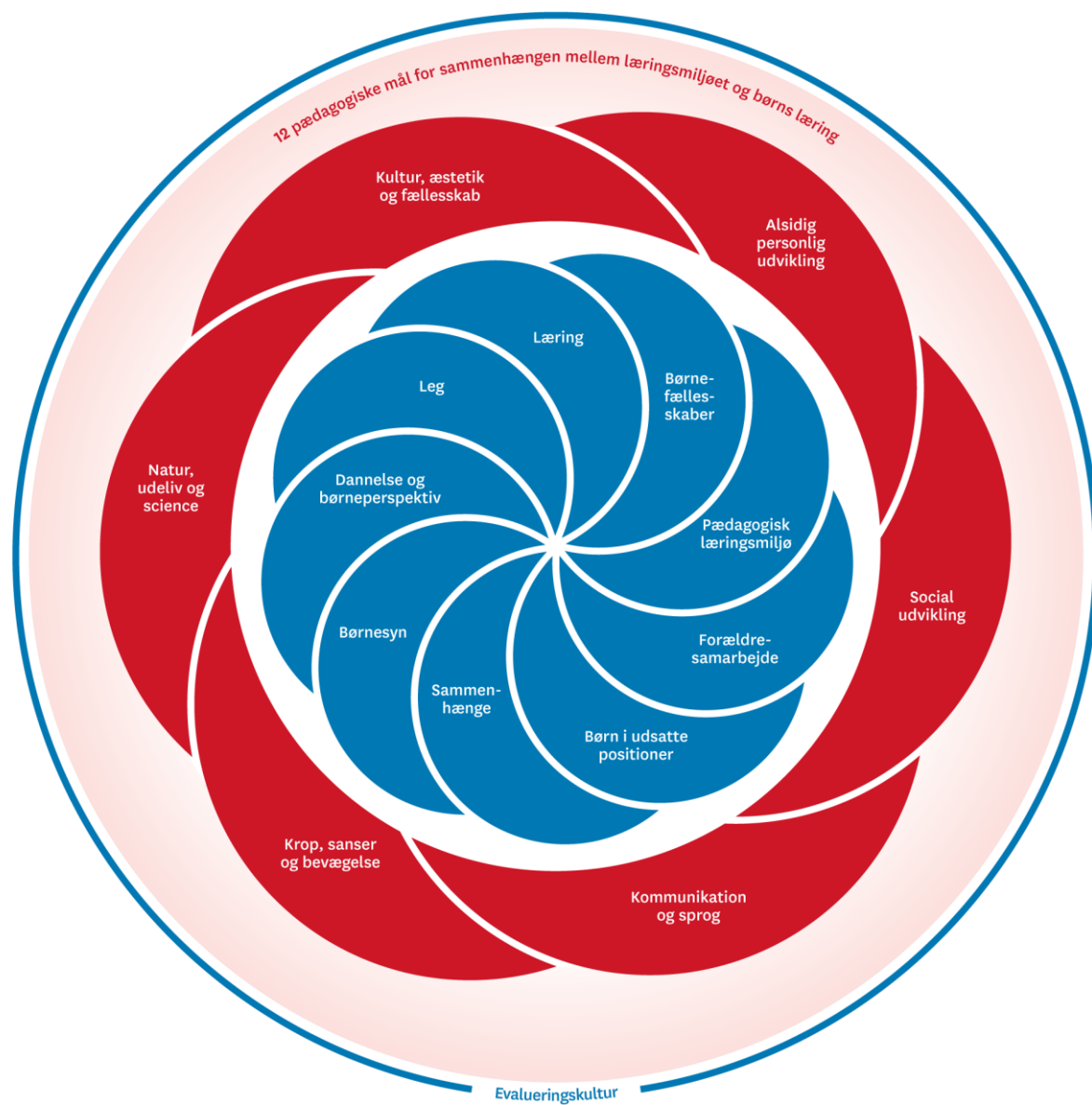

Den pædagogiske læreplan udgør rammen og den fælles retning for vores pædagogiske arbejde med børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Læreplanen er et levende dokument, som kort beskriver vores pædagogiske overvejelser og refleksioner med eksempler, der er retningsgivende for det daglige pædagogiske arbejde.

Ramme for udarbejdelse af den pædagogiske læreplan.

Hvem er vi?

Naturlglade børn der gror og får venner.

Vi er en integreret daginstitution, normeret til 30 vuggestuebørn fordelt på 3 stuer og 52 børnehavebørn fordelt på 3 stuer.

Det pædagogiske arbejde har hovedsagligt fokus på natur, science, bevægelse og udeliv.

Det betyder, at læringsmiljøet er indrettet således, at det er pædagogikken, ofte tager udgangspunkt i aktiviteter enten på legepladsen eller på ture ud af huset med afsæt i børneperspektivet.

Vi har en venskabsinstitution i Jordrup. Her skaber vi møde mellem land og by, vi har mulighed for at lave forskellige aktiviteter på tværs af institutionerne f.eks. lave bål og lege i naturen.

Vi har en 21 personers bus, som vi deler med 2 andre institutioner. Det vil sige, at 2 uger om måneden har vi gode muligheder for, at komme til forskellige destinationer. Vi råder også over 2 el cykler med plads til 4 børn i hver, samt klapvogne til 2 eller 4 børn. Det giver os mulighed for hurtigere transport, så der er mere tid til leg og fordybelse med børnene.

Når vi har bussen er vores favoritsteder blandt andet:

- Geografiske Have
- Marielundskoven
- Skibelund eller Rebæk strand
- Venskabsinstitutionen i Jordrup.

Når vi bruger offentligt transport eller vi cykler er favoritstederne:

- Marielundskoven
- Nærmiljøet (blandt andet det vi kalder "Lilleskoven")
- Geografisk Have.

Vi har en frokostordning, vi får maden leveret fra Midtbyens børnehus, derudover tilbydes børnene brød og frugt hver formiddag og eftermiddag.

Vi er beliggende i den nordlige bydel, med gode busforbindelser til naturområder.

I Bøgebladet er der ansat 16 pædagoger, 1 pædagogisk assistent, 3 pædagogmedhjælpere, 1 pedel, 1 souschef og 1 leder.

Derudover er der indtil medio 2021 ansat 3 ekstra pædagoger.

Vores normering består af 75% pædagoger og 25 % medhjælper.

Det fælles pædagogiske grundlag:

Børnesyn:

I vores institution er hvert barn unikt, med hver deres forskelligheder, hvor de udvikler sig i deres eget tempo. Vi respekterer børnenes personlighed, hvor vi har fokus på at drage omsorg for børnene i et udviklende og lærende børnemiljø.

Børnene oplever, at det pædagogiske personale er nærværende og har fokus på trivsel, hvor kontakten og dannelse af relationer er det centrale. Med udgangspunkt i det enkle barns nærmeste udviklingszone og børnefællesskabet understøtter vi deres trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Praksis:

Børnenes følelser bliver altid taget alvorligt. Ved konflikter, frustration, glæde osv. lytter vi til børnene, trøster og guider dem. Børnene skal opleve, at de har en værdi, og at pædagogerne reagerer på deres udmeldinger.

Når et lille barn skal have skiftet ble, er det vigtigt som pædagog, at være nærværende og skabe en gensidig kontakt. Her er der rig mulighed for øjenkontakt og interaktion barn og voksen imellem. En sådan glæde og kontakt under f.eks. er bleskift medvirkende til at stimulere barnets følelsesmæssige udvikling.

Børnene er dagligt inddelt i mindre grupper, hvor vi har tid til nærvær og fordybelse med det enkelte barn. Her er der også mulighed for, at fremhæve hvert barns kompetencer for de andre børn, så det opleves at alle har noget særligt at bidrage med.

Hvis vi f.eks. er på tur i skoven og dagens mål er at udfordre børnene grovmotorisk, så er det som pædagog vigtigt hele tiden at have for øje at ramme det enkelte barns nærmeste udviklingszone. Ét barn har måske blot brug for opmuntring og guidning for at komme ned af skrænten. Hvorimod et andet barn har brug for at holde en voksen i hånden for at komme ned af samme skrænt.

Dannelse og børneperspektiv:

Børnene er en del af dannelsesprocesser og demokratiske sammenhænge. De har medbestemmelse og indflydelse på forskellige aktiviteter og lege. Børnene er herved selv medvirkende til aktivt at skabe deres egen læring og deltagelse, igennem i forskellige pædagogiske tiltag.

Børnene er medvirkende til at forankre værdier og normer, som bliver meningsfulde for dem med udgangspunkt i at kunne agere og handle i en verden med forskellighed.

Vores pædagogiske børnemiljø tager udgangspunkt i et børneperspektiv, som foregår over hele dagen; såsom hverdagsituationer, børneinitierede leg eller voksenplanlagte forløb.

Praksis:

Det er de voksnes opgave at skabe et godt børnemiljø.

Et godt børnemiljø er med udgangspunkt i barneperspektivet.

Helt små børn der endnu ikke har tilstrækkelige sproglige kompetencer, udtrykker sig gennem mimik, kropssproget lyde/pludren og begyndende ord, her er det pædagogernes opgave at være iagttagende, så alle børn bliver set og hørt.

På samme måde skal der også i børnehaven være fokus på at se og høre alle børn også med udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone.

Det kunne være to drenge, der lige har organiseret bilerne i en fin opstilling. Det var dog tiden nu, at de to drenge skulle med en voksen ud på legepladsen.

I stedet for straks at afbryde legen, så venter vi, til der kommer en naturlig afslutning. Herved viser vi børnene, at vi respekterer deres perspektiv og at vi har forståelse for, at deres leg er vigtig.

Ved de ældste vuggestuebørn og ved børnehavebørnene, kan man med succes give børnene en påmindelse i forhold til, at nu er det snart spisetid. Ved påmindelsen afbryder vi ikke deres leg, men giver børnene en mulighed for at afslutte legen i deres tempo.

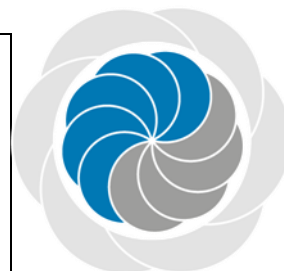
Leg:

Vi ser legen som det grundlæggende for, at barnet udvikler de sproglige, sociale og personlige kompetencer, hvilket er fundamentet for barnets læring, trivsel, dannelse og udvikling i et læringsmiljø.

Det pædagogiske personale er deltagende i børnenes leg, derudover har børnene også stunder i løbet af dagen med børneinitierede leg. Vi tager fælles ansvar for at alle børn, oplever sig inkluderet i et børnefællesskab.

Legens betydning for barnet er afgørende for, at vi som pædagoger er opmærksomme på, hvad det enkelte barn har behov for, for at udvikle gode lege kompetencer i et lærerigt og spændende børnemiljø. Børnene skal først at lære at lege, hvor vi skaber asymmetriske relationer, og vi møder dem i en symmetriske relationer.

Vi etablerer små legegrupper, med fokus på Makro og mikroregulering. Vi skaber gode rammer og indhold i legen, hvor det efterfølgende er fokus på, at der skal være "mødeøjeblikke" som udvikler børnenes emotionelle og sociale kompetencer.

Praksis:

I dagligdagen er der både struktureret og fri leg i vuggestue og børnehave.

Når børnene leger i mindre grupper, er der rig mulighed for, at pædagogen kan sætte ord barnets handlinger, samt sætte ord på følelser. Ligeledes kan pædagogen i mindre grupper følge børnenes initiativer, hvor legen tager udgangspunkt i deres perspektiv.

Den struktureret leg kan foregå ved, at børnene er delt op i mindre grupper. Børnene sammensættes efter hvad udgangspunktet for legen er, det kan være sociale relationer, alder, interesseområder eller udviklingsområder. Et eksempel på en struktureret leg kan være regellen "Alle mine kyllinger, kom hjem" Her sætter pædagogen rammerne og reglerne for, hvilken rolle børnene har, samt hvad der skal til for at indgå i legen. Her har pædagogen det fulde overblik over de forskellige børns ressourcer og kan derved forme legen, så legen kan rumme børnene.

I en struktureret leg er det den voksne, der sætter rammerne for legen, mens børnene er med til at lave indholdet af legen. I dagligdagen er der også mulighed for fri leg. Dette er ofte ved at børnene finder sammen med selvvalgte relationer, hvor de sætter rammerne og indholdet for den pågældende leg. Det kan være at en gruppe, der går i gang med at lege med barbie dukker eller en leg med biler.

Vandpytter på legepladsen er ofte succes for en god leg, da børnene finder vand spændende at eksperimentere med. I vandlegen sætter vi ord på vores og barnets handlinger og følelser. Vi undersøger sammen, hvad vand egentlig kan og hvordan det føles på vores kroppe. Får vi våde hænder og måske også ærmer, når vi plasker? Er det koldt om vinteren og dejligt kølende om sommeren?

Læring:

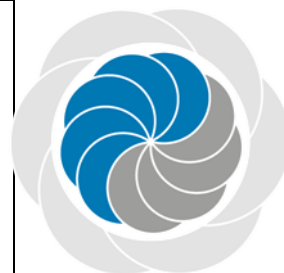
Børnene har forskellige måder at lære på, hvilket er vigtigt for os at have i fokus.

Læring sker gennem et spændende og lærerigt børnemiljø, hvor leg, aktiviteter, struktur og rutiner, er tilgængelige hele dagen igennem. Her ser vi, at børnene udvikler de sociale, personlige, sproglige og kognitive færdigheder.

Vi bruger børnenes lege til at afdække, hvad børnene er optaget af, hvilke ressourcer og udviklingsbehov der skal styrkes. Barnet skal have oplevelsen af sammenhæng og herved hele cirkler, som er meningsfyldt for barnet.

Vi er opmærksomme på, at læringen for børnene skal være legende, eksperimenterende og meningsgivende, da det er her igennem, de bliver motiveret og opnår ny viden og læring.

I bølgebladet arbejder vi med naturen, udeliv og science som det fundamentale, hvor vi implementerer vores redskaber og teori i praksis. Naturen giver børnene gode forudsætninger for læring. Vi kan skabe forskellige læringsmiljøer, som udvikler og styrker samtlige af børnenes kompetencer.

Praksis:

Der er gennem hele dagen fokus på børnenes trivsel og udvikling, hvor der er et læringsmiljø for samtidige børn. Vi tager udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone, derfor deler vi børnene op hver formiddag, hvor vi leger og laver aktiviteter. Vi gør brug af Marte Meo principper, ved at vi sætter ord på børnene og egne initiativer, vi har turtagning, vi positive bekræfter børnene og udøver positiv ledelse, hvilket bl.a. styrker barnets selvfølelse. Ligeledes opbygges en tæt relation hvor tilknytningen bliver styrket, som giver barnet mulighed for ny viden og læring. Det kan blandt andet gøres ved nogle forskellige lege, spille nogle spil, læse nogle bøger mm. Vi arbejder bl.a. med babblarna, hvor vi har fokus på sproget. Vi synger sange om babblarna, laver små historier og børnene leger med de små figurer, som er med.

I både vuggestuen og børnehaven laver vi insekthoteller og insekt fælder. Vi kan kigge på dem i vores forstørrelsesglas, ogrøre ved insekterne, vi har f.eks. puttet dem i et lille terrarium, så vi bedre kan se på insekterne. Når vi er i skoven og på stranden, lærer vi blandt andet omkring dyrene, hvordan vi færdes og behandler naturen.

Vi hjælper hinanden på de forskellige terræner og bygger huler sammen.

På legepladsen skaber vi mindre lærings rum, hvor børnene kan lege i mindre grupper.

Børnefællesskaber:

Vi skal som pædagoger sætte rammerne for at skabe et socialt fællesskab i børnegruppen. Leg, dannelse og læring sker i et socialt samspil, hvor der både er børneinitierede lege og lege, hvor vi som pædagoger er deltagende.

Vi har fokus på at skabe plads til det individuelle barns intentioner og ligeledes danne et fællesskab, som rummer alle med plads til skabelse af nye relationer.

Vi er ansvarligt for, at der er balance mellem det enkelte barns behov og fællesskabet i børnegruppen.

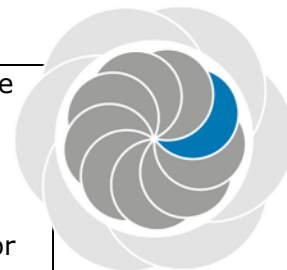
Vi skal guide/støtte børnene i forhold til at etablere venskaber, der kan være på tværs af alder, køn og kultur, således det blandt andet forebygger mobning.

Praksis:

Vi har altid fokus på børnenes sociale samspil, men vi er også opmærksomme på relationer mellem børnene på tværs af stuerne. I vuggestuen har vi en ugentlig turdag med de store børn fra vuggestuen, hvor der er fokus på at skabe et fællesskab i naturen på tværs af stuerne. I børnehaven er det vores opgave at styrke børnenes fællesskaber både i gruppen og på tværs af stuerne. Vi er også opmærksomme på, at værne om de eksisterende børnefællesskaber og samtidig få inkluderet de børn, som ikke selv har ressourcer eller kompetencer til at søge ind i en leg eller et fællesskab.

Det pædagogiske læringsmiljø:

Det er et krav fra regeringen, at det pædagogiske læringsmiljø skal være tilstede hele dagen.

For os er det vigtigt, at vi i vores planlægningen af det pædagogiske arbejde, tager udgangspunkt i den børnegruppe, vi har ansvaret for. Børnene skal opleve, at have medbestemmelse, medindflydelse og derfor tager vi udgangspunkt i børnenes perspektiv og justere pædagogikken efter børnegruppen. Dette giver børnene de bedste betingelser for udvikling, trivsel, læring og dannelse.

Det pædagogiske læringsmiljø foregår både i huset, på legepladsen og på ture ud af huset, hvor naturen er det centrale for os.

Vi arbejder med alle seks læreplanstemaer, hvor der både er planlagte vokseninitierede aktiviteter/lege, spontane lege og daglige rutiner som børn fx bleskift, oprydning m.m. Børnene er deltagende i de praktiske opgaver, hvilket styrker forskellige kompetencer.

Makroplanlægning og mikroreguleringsprocesser.

Børnene opdeles dagligt i små grupper. Når vi danner grupperne, har vi fokus på barnets Nuzo, relationer og venskaber, dette danner rammen for børnefællesskaber, hvor alle børn oplever sig inkluderet i fællesskabet. Mikroreguleringsprocesser: "Mødeøjeblikke" hvor vi synkroniserer med barnets nervesystem og får oplevelsen af samhørighed og glæden sammen.

Vi tager fælles ansvar for at alle børn, oplever sig inkluderet i et børnefællesskab.

Det pædagogiske personale er deltagende i børnenes leg, derudover har børnene også stunder i løbet af dagen med børneinitierede leg.

Vi er en institution, som har fokus på natur, science, bevægelse og udeliv. Når vi ser på læringsmiljøet ude og inde skal det supplere hinanden, så grænserne mellem disse udviskes.

Praksis:

Det pædagogisk læringsmiljø, arbejde vi med, gennem planlagt pædagogiske aktiviteter, spontane aktiviteter, såvel som børneinitierede aktiviteter.

Som udgangspunkt arbejder vi med makro/mikro planlægning hver dag. Vi opdeler børnene i små grupper og tager altid udgangspunkt i Marte meo principperne, hvor vi bl.a. sætter ord på børnenes handlinger, følelser og omverden.

Planlægger kontinuerligt efter børnenes udvikling, for at ramme deres nærmeste Nuzo. Vi følger børnenes initiativer og laver pædagogiske tiltag efter, hvordan de udvikler sig.

Vi har børn, der har brug for, at vi gennem leg støtter dem i forhold til deres arousal niveau, der arbejdes med op og nedregulering gennem lege, sang og musik massage, som udvikler og styrker børnenes emotionelle og sociale kompetencer (GROW). Vi har også fokus på at styrke børnenes sproglige kompetencer, hvor bøgerne bl.a. har en central plads i vores læringsmiljø.

Vi bruger meget rammerne udenfor, hvor børnene kan få et større råderum og der er større mulighed for at danne venskaber på tværs af stuerne til andre børn. Der opstår andre lege, hvor børn og pædagoger finder hinanden i andre fællesskaber.

Vi bruger meget nærmiljøet og de omkringliggende skove for at give børnene førstehåndsoplevelser:

De rører ved dyr, pinde, sten og mudder, de bliver beskidte, de får udvidet ordforrådet og får styrket de sproglige kompetencer.

Vi planlægger og sammensætter små grupper stuevis og på tværs af stuerne.

Spontane aktiviteter som opstår i nuet, når barnet f.eks. finder en regnorm, støtter vi barnet i dets nysgerrighed, til at finde flere regnorme, som vi kan putte i et regnorme terrarie.

Vi har udegrube i vuggestuen og storebørnsgruppe i børnehaven, hvor vi på tværs af stuerne, opdeler børnene efter alder og/eller udviklingskompetencer.

Samarbejde med forældre om børns læring:

Vi har et højt fagligt samarbejde med forældrene, vi er lyttende, empatiske og vi indgår i en positiv dialog omkring deres børn. Vi støtter og vejleder forældrene i forhold til deres behov. Vi bruger ekstra tid på samtaler og ligeledes på den daglige dialog om barnet, ved aflevering- og afhentningssituationer. Alle forældre er forskellige, derfor rammesætter vi samarbejdet med udgangspunkt i den enkles behov.

Vi har fælles arrangementer, hvor formålet er at få fælles oplevelser og styrke det sociale sammenhold.

Så vidt det overhovedet er muligt, deltager begge forældrene i møder om deres barn.

I samarbejdet med forældrene har vi fokus på at hjælpe med, at skabe struktur og rutiner så børnene får en tryk og forudsigelig hverdag, som både er forældrenes og vores ansvar. Møderne kan bl.a. omhandle kost, om leg med barnet hjemme, om sprogarbejdet og f.eks. om behovet for at læse for barnet.

Til forældresamtaler, fremviser vi, efter behov, film fra vores Marte Meo forløb, der omhandler netop deres barn. Forældrene får herved en visuel oplevelse af, hvordan vi leger, læser, spiser m.v. med deres barn.

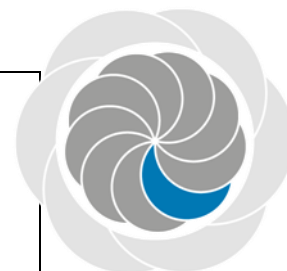
Praksis:

I Bøgebladet er det vigtigt, at der er tillid personalet og forældrene imellem. Et godt forældresamarbejde bygger på gensidig tillid og herudfra kan vi sammen skabe de bedste udviklingsmuligheder for barnet. Netop derfor er vi som personale opmærksomme på altid at informere forældrene om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse.

For det enkelte barns udvikling og læring er det givende at personalet i institutionen og forældrene arbejder sammen om barnet. Dette kan komme til udtryk ved, at både forældre og ansatte i en periode, har fokus på et emne f.eks. at fremme barnets selvhjulpethed. Det kan f.eks. være at øve og opmuntre barnet til selv at tage tøj af og på. Vi har erfaring med, at børnene i høj grad profiterer af at personale og forældre samarbejder på denne måde.

Børn i udsatte positioner:

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

Vi er reflekterende og er i en kontinuerlig dialog omkring, hvordan vi kan styrke og reviderer de seks læreplanstemaer i den pædagogiske praksis i forhold til børn i udsatte positioner.

Vi stræber efter at have et højt faglig pædagogisk læringsmiljø, med fokus på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Børn i udsatte positioner, skal have en særlig opmærksomhed på, at vi møder dem i nærmeste udviklingszone, hvilket vil give børnene en oplevelse af at være inkluderet i et børnefælleskab.

Vi har en særlig fokus på en høj kvalitet i forhold til kontakten mellem børn og pædagoger. Dette er på baggrund af kontaktens betydning for tilknytningen, som er et vigtigt element i forhold til børnenes emotionelle og sociale kompetencer/udvikling.

Med udgangspunkt i det enkelte barns behov, giver vi også plads og rum til, at barnet får alene tid sammen med en pædagog, hvor vi arbejder intensivt med kontakten. Dette styrker barnets muligheder for at udvikle en sikker tilknytning.

Praksis:

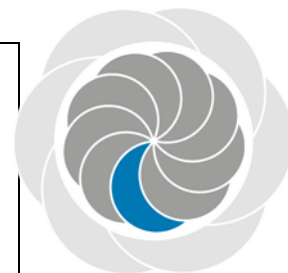
Pædagogens rolle er at finde frem til barnets udviklingszone, behov, interesser og kompetencer. Ved at tage udgangspunkt i disse i forhold til planlagte aktiviteter og tiltag, vil barnet opleve sig set, hørt og forstået og herved udvikle sig i børnefællesskabet.

Det er vores opgave gennem en intensiv kontakt, anerkendelse og respekt i forhold til enkelte barn, at skabe et børnemiljø, hvor der er trivsel og herved mulighed for udvikling og læring.

Ved også at skabe struktur, rutiner og genkendelighed, opnår vi, at børnene oplever tryghed, som herved giver dem de optimale betingelser for at styrke en god resiliens, herved bliver de modstandsdygtige i forhold til at håndtere psykiske udfordringer. Vi er opmærksomme på, at vi som pædagoger skal have en høj form for mentaliseringsevne, for at børnene har de bedste betingelser for at udvikle de emotionelle kompetencer.

Sammenhæng til børnehaveklassen:

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen?

I maxigruppen er der fokus på at:

- Styrke børnenes sproglige udvikling samt børnenes følelsesmæssige – og sociale kompetencer.
- Tage udgangspunkt i børnenes perspektiv.
- Børnene får positive erfaringer med at deltage i fællesskaber.
- Børnene skaber god kontakt med jævnaldrende børn inden skolestart.
- Børnene kan fordybe sig.
- Børnene lærer, at være vedholdende og kunne indgå i børnefællesskaber.
- Børnene lærer, at kunne tage initiativ til at indgå i relationer.

Vi arbejder med kommende skolebørn i en maxiklub 2 gange om ugen. Børnene starter i glidende overgang 1. april, hvilket betyder, at børnene kommer i maxiklub fra 1. april til 31. marts.

Børnene samles i en gruppe på tværs af stuerne med kendte pædagoger, her er en afveksling med forskellige aktiviteter for børnene.

Eksempler:

- Maxigruppen besøger skole og SFO, for at skabe sammenhænge mellem dagtilbud og skole.
- Besøge på virksomheder: f.eks. brandstationen.
- Ture til Haderslev arkæologiske museum i forbindelse med julen.
- Teaterture blandt andet på Nicolai for børn.
- Besøge biblioteket, Koldinghus Trapholt m.v.
- Stifter også bekendtskab til "skolerelaterede" opgaver.

Praksis:

Vi lægger stor vægt på at styrke det sociale fællesskab mellem børnene på tværs af stuerne. De første måneder i storebørnsgruppen er vores aktiviteter derfor tilrettelagt, så børnene lærer hinanden bedre at kende gennem leg og ture ud af huset, dette skaber tryghed i gruppen. Disse ture går fx til stranden, i skoven, til Spiren i Jordrup og på besøg i forskellige kulturinstitutioner.

For at skabe forudsigelighed og tryghed for børnene, starter vi med at fortælle børnene, hvad planen for formiddagen er. Herefter giver børnene hinanden massage to og to, mens vi læser en historie for dem. Inden vi går i gang med dagens aktivitet, skiftes børnene til at fortælle hvad deres forældre hedder, hvor de bor og hvornår de har fødselsdag. Her øver børnene sig i at vente på tur, række hånden op, og i at turde sige noget i en større gruppe. Alt sammen færdigheder, som de får behov for senere i skolen.

De voksne i gruppen har taget kurser i Fri for mobberi og Diamantforløb. Dette arbejder vi med, når børnene er trygge i gruppen og har lært hinanden godt at kende.

Gennem de to forløb lærer børnene, hvordan de selv kan løse konflikter, og de lærer om grænsesætning og vredeshåndtering. Færdigheder som styrker deres personlige udvikling.

Inddragelse af lokalsamfundet:

Som naturinstitution inddrager vi nærmiljøet i det pædagogiske arbejde. Vi benytter os af naturområderne i nærheden, blandt andet det vi kalder "Lilleskoven", de store græsområder og bakken bag ved blokkene. Derudover benytter vi os af Marielundskoven.

Vi inddrager også biblioteket, Nicolai for Børn og Trapholt museet i det pædagogiske arbejde.

På biblioteket kan vi deltage i forskellige arrangementer, vi benytter også biblioteket til at låne bøger, højtlesning m.v.

Nicolai for børn benytter vi både til leg, krop og bevægelse samt til kreativ fordybelse. Derudover tager vi i teater og til musik forestillinger.

Trapholt tilbyder forskellige kreative arrangementer, som vi deltager i.

Vi har en fast gruppe børn, der besøger Plejehjemmet, som ligger i det nære lokalområde. Beboerne på plejehjemmet kommer ligeledes på besøg i institutionen. Ved besøgene har vi fokus på kendskab til hinanden, hvor børnene deltager i forskellige kreative eller musiske aktiviteter sammen med beboerne.

Praksis:

Som naturinstitution tager vi ofte på tur i vores lokale skov, hvor vi bl.a. kan finde dyr f.eks. snegle, vi gør det gentagende gange, så det bliver forudsigeligt og trygt for børnene, at færdes i nærmiljøet.

Vi benytter os af skolen i forbindelse med, at børnene skal starte i skolen. Vi tager på besøg og benytter skolens legeplads med de ældste børn, som er i børnehavens maxi klub.

Vi bruger også SFO'ens motorik rum i forbindelse med krop og bevægelse i små grupper på tværs af institutionen.

Vi har samarbejde med Simon Peters kirken, hvor vi hvert år til jul bliver inviteret til børnegudstjeneste. Ligeledes pynter vi hvert år juletræet ved det lokale apotek.

Vi tager også til Koldinghus, hvor vi ser udstillinger og hører om slottes historie.

Vi bruger mange af de samme steder både børnehaven og vuggestuen for at skabe genkendelighed og fortrolighed.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og det æstetiske børnemiljø:

Vi arbejder med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø, som er implementeret del af hverdagen.

Vi har fokus på, at alle børn befinder sig i et miljø med et reduceret støjniveau, som giver børnene plads og mulighed for at udfolde sig både inde og ude.

Der er fokus på det æstetiske børnemiljø i forhold til indretning af stuerne, fællesrummene og udsmykningen af disse. Dette stimulerer børnene til forskellige former for leg og aktiviteter.

Det psykiske børnemiljø ses bl.a. ved at vi arbejder med kontakten og relationen mellem barn/pædagog og barn/barn. Vi arbejder med accept af menneskers forskelligheder, herved modvirkes mobning og stigmatisering.

Det pædagogiske læringsmiljø understøtter, at børnene får mange forskellige kulturelle oplevelser både i institutionen og ude i samfundet.

Børnene bliver inddraget i mange forskellige aktiviteter, hvor de bl.a. får kendskab til og erfaring med at anvende forskellige materialer og redskaber.

Praksis:

I Bøgebladet har vi skabt et børnemiljø, hvor vi har indrettet de fleste rum, således der er små kroge eller afskærmninger, hvor børnene kan udfordre sig selv enten alene eller sammen med en ven eller to.

En dag i naturinstitutionen byder på oplevelser i mindre grupper. F.eks. kan der være børn på legepladsen, som fordyber sig i at finde krible krabledyr. Det kan også være en tur ned til Lilleskoven eller med bussen, hvor der også fokus er på at finde krible krabledyr samt alle andre spændende ting fra naturen, der dukker op på turen.

Der indsamles ting fra naturen som bringes med ind på stuen, for at bygge bro mellem ude og inde rummene. De forskellige genstande fra naturen bruges til en fælles snak om turen, hvor der er fokus på børnenes læring omkring naturen.

Der lægges stor vægt på at bruge udendørsrummet og naturen.

De indendørs læringsmiljøer bliver omdannet til et fysisk, psykisk og æstetisk børne- og læringsmiljø, hvor der er plads til stilleaktivitet og hvor sjælen og tankerne får ro.

Dette gøres bl.a. ved nogle dage at lave fodbad, fodmassage og mindfulness. Her oplever vi at børnene slapper af og kommer helt ned i arousal."

De 6 læreplanstemaer:

Alsidig personlig udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
  2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.
- § 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer.

Vi har fokus på barnets tilknytningsmønster, da det har en afgørende betydning for barnets personlig og sociale udvikling, her styrkes bl.a. deres selvfølelse og selvtillid.

Vores pædagogiske læringsmiljø, understøtter samspillet mellem barn/barn og barn/det pædagogiske personale.

Vi skaber makroregulering, hvor der er struktur og et trygt og forudsigelig miljø som er en forudsætning for, at der opstår mikroreguleringsprocesser (mødeøjeblikke Stern, Fonagy m. fl.). Barnet vil herved få styrket sine emotionelle og sociale kompetencer, hvilket er en forudsætning for at barnet udvikler en sikker tilknytning og derved skaber sin identitet med høje mentaliseringssevner.

Gennem små legegrupper møder vi barnet i nærmeste udviklingszone, her skabes børnefællesskaber, hvor børnene kan udfolde sig, de kan være nysgerrig, eksperimenterende og med tid til at fordybe sig.

Børnene oplever at få medbestemmelse og får oplevelsen af at være betydningsfulde, hvor der er rum og plads til forskellighed.

Læringsmiljøet skal understøtte børnene i at udtrykke egne følelser og håndtere konflikter på en hensigtsmæssigt måde. Herved lærer børnene at håndtere de udfordringer, der opstår, som giver dem de kompetencer, der får betydning i det senere livsforløb bl.a. i skolen.

Der kan også være børn, som i en periode har brug for alenetid med en pædagog for at få opbygget et emotionel fundament og styrket de sociale kompetencer. Her herigennem opnås forudsætningerne til at kunne være deltagende i et fællesskab.

Praksis:

For at et barn kan udvikle sig optimalt, er det af stor betydning, at barnet har en tryk base og en god tilknytning til voksne. Netop derfor har vi altid fokus på voksen-barn relationen. Det er vigtigt for os at være nærværende og vise børnene, at vi holder af dem. Hvis et barn midt på dage eksempelvis pludselig bliver ked af det og savner sine forældre, vil vi selvfølgelig stå til rådighed og er klar til at give kram. Vi vil i en sådan situation sætte ord på barnets følelser, så barnet anerkendes i dets følelser.

Struktur og faste rutiner giver tryghed for børn. Der er ingen tvivl om, at børn profiterer af forudsigelighed og genkendelighed. Netop derfor er makroplanlægningen i højsædet hos os. Dette kan eksempelvis komme til udtryk ved, at børnene som udgangspunkt har faste pladser, når vi skal spise. Vi oplever, at det skaber en ro hos børnene, når de kender dagsordenen.

Vi arbejder med børnene i små grupper, hvor vi følger børnenes spor gennem børnestyret leg. Vi har fokus på at anerkende det enkelte barns initiativer, og at sætte ord på børnenes handlinger og følelser, så de føler sig mødt og forstået.

Vi støtter og guider børnene i at løse konflikter på en konstruktiv måde, og lærer dem herigennem om egne og andres grænser.

Vi styrker børnenes selvværd og selvtillid ved at positiv bekræfte dem. I små grupper arbejder vi med at hjælpe børnene til at regulere deres følelser, bl.a. gennem GROW, små legegrupper, Yoga, Diamant forløb i storbørnsgruppen (maxigruppen) m.m.

Social udvikling

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

- 1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.*
- 2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.*

Samspillet og relationerne mellem børnene og det pædagogiske personale har en afgørende betydning i forhold til børnenes trivsel, udvikling, læring og dannelse.

Det er kvaliteten, der er afgørende for barnets udvikling særlig i forhold til "udsatte børn".

Vi er lydhør og opmærksomme i forhold til børnenes behov, således der er fordybelse og nærvær i forhold til det enkelte barn.

Vi har fået implementeret metalliseringsteorien i huset. Dette giver børnene gode forudsætninger for styrke udviklingen af empati og efterfølgende deres metalliseringsevne.

Vi arbejder ud fra den treenige hjerne, hvor der er 3 nervesystemer, børnene skal udvikle for at styrke deres følelsesmæssige og sociale udvikling (Maclean).

Det er følgende nervesystemer:

Det autonome

Det Limbiske

Det præfrontale/metalliserende

Vi arbejder med udgangspunkt i børnenes nærmeste udviklingszone, hvor vi tager afsæt i hvor børnene er udviklingsmæssigt i henholdsvis nervesystemet og kompetencehjulet.

Vi arbejder med GROW metoden, som tager udgangspunkt i den treenige hjerne. Det foregår i små legegrupper, hvor legen er den centrale del med fokus på "mødeøjeblikke".

Vi opbygger børnenes evner til at udvikle sociale kompetencer, hvor alle børn skal have mindst en ven og opleve sig inkluderet i sociale fællesskaber.

Praksis

Vi arbejder dagligt med børnene i små grupper, sammensat ud fra det enkelte barns udviklingsalder. Børnene støttes her i at danne relationer til de andre børn, gennem en tryk kontakt og relation til pædagogen. Herigennem har vi en opmærksomhed på børnenes venskaber og hvilke børn, der har interesser for hinanden og videreudvikler på disse.

I de små grupper leger vi og laver aktiviteter, inden for hvert barns nærmeste udviklingszone. Hvert barn har indflydelse på, hvordan legene og aktiviteterne formes, så de herigennem mærker at deres ideer, meninger og følelser er betydningsfulde og har en værdi for fællesskabet.

Ture ud ad huset giver fællesoplevelser og nye muligheder for socialt samvær i børnegruppen. Turene giver anledning til fællesfortællinger ved tilbagevenden til institutionen og lege på tværs af venskaber opstår.

Kommunikation og sprog

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Vi har særlig fokus på børnenes kommunikation og sproglige udvikling, da vi er en institution med en stor andel af børn med et andet modersmål end dansk.

Vi sprogvurderer børnene 2 gange årligt, for at styrke vores opmærksomhed mod de områder, hvor vi skal lave en pædagogisk indsats.

Vi har et læringsmiljø som understøtter og udvikler børnenes sproglige kompetencer, hvilket er medvirkende til at børnene blive inkluderet i børnefællesskabet.

Vi er engageret og har fokus på kvaliteten i at arbejde med børnenes kommunikation og sproglige kompetencer. Vi arbejder med de 10 sprog strategier, som har en bred vifte af pædagogiske tiltag i forhold til at styrke den sproglige udvikling. Ligeledes er bøger et vigtigt element i vores daginstitution, vi læser ofte bøger for børnene og de er tilgængelige for dem.

Vi sætter bl.a. ord på børnenes handlinger, for at de får sproglig bevidsthed og kendskab til et nuanceret sprog.

I vores læringsmiljø tilbyder vi mange forskellige aktiviteter, som understøtter tilegnelsen af sprogforståelsen, ordforråd, udtale og sætningsdannelse i sammenhænge, der er meningsfulde for børnene, da det er her udvikling og læring finder sted.

Praksis:

Vi opdeler børnene i mindre grupper, hvor der er mulighed for at fordybe sig og have dialog med de andre børn og den voksne. Vi er opmærksomme på, at vi er sproglige

rollemodeller for børnene gennem pædagogiske tilrettelagte aktiviteter, spontane aktiviteter og daglige rutiner med børnene.

Vi er nærværende, skaber øjenkontakt, lyttende, er nysgerrige og har fokus på samtale med børnene. Vi støtter børnene i øget begrebsforståelse og har fokus på form, farver, tal og bogstaver. Vi har dialogisk læsning, hvor vi blandt andet læser "børnenes bedste bøger".

Vi stimulerer sproget gennem hverdagens mange begivenheder. Nogle af læringsmiljøerne opstår gennem børnenes leg og nogle gennem voksenstyrede aktiviteter. Vi hjælper børnene med at skabe venskaber og viser, hvordan de inviterer andre til leg.

Vi synger og bruger rim og remser. Vi spiller spil, der understøtter den sproglige udvikling så som vendespil, billedlotteri mm. I vuggestuen arbejdes der meget med Barbalerne, som har navne, i forhold til de grundlæggende lyde i sproget.

Krop, sanser og bevægelse

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Læringsmiljøet i institutionen giver børnene mange muligheder for at være eksperimenterende med kroppen.

Gennem motivation og glæde udvikler børnene deres forskellige sanser og styrker de kropslige kompetencer. Vi laver forskellige aktiviteter, som gennem kroppen udvikler fundamentet for det følelsesmæssige, de sociale processer, samt kommunikation og relationsdannelse.

Børnene får mulighed for gennem vores særlig fokus på Naturen, at bruge kroppen og sanserne både gennem ro og bevægelse. Gennem kropslige erfaringer udvikles kropsidentiteten som bl.a. styrker det sociale samspil.

Praksis:

Både i vuggestuen og i børnehaven er vi opmærksomme på, at børnene bruger deres kroppe. Børn udvikler sig i forskelligt tempo, derfor tager vi udgangspunkt i børnenes Nuzo, så vi bedst mulig kan lave lege og aktiviteter, der er med til at styrke deres trivsel, udvikling og læring. I institutionen er krop, sanser og bevægelse tænkt ind i hverdagen. Det er vigtigt, at børnene får brugt hele kroppen og har kontrol over deres krop, så de kan indtage læring. Vi arbejder med krop og bevægelse for at understøtte børnene i at forstå og mestre deres krop samt for at udvikle deres motorik, sanser, udholdenhed, styrke og koordination. Vi indretter rammerne både ude og inde, så de giver mulighed for og opfordrer til fysiske aktiviteter og vi sørger for at tilpasse de fysiske aktiviteter til det enkelte barn og børnegruppe.

Vi er en ude- og natur institution, dette giver det masser muligheder for at bruge og udvikle både de fin- og grovmotoriske færdigheder.

I skoven på de forskellige terræner får de brugt deres grov motorik og deres balance, vi giver børnene tid til at selv kravle og gå op ad bakker og terræn. Vi roder rundt i jorden, hvor vi kigger efter insekter, mos, bark osv. her arbejder vi med sanserne. Forskning viser, at krop, sanser og bevægelse er med til at give børnene en god udvikling, idet bevægelse og sanser stimulerer hjernen. vi bruger Marte Meo's principper, hvor vi bruger positive ledelse, positive bekræfter, turtagning og vi sætter ord på os og børnenes handlinger/følelser. Dette er også med til at styrke børnenes personlige udvikling, sociale kompetencer samt krop, sanser og bevægelse.

Natur, udeliv og sciene.

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Det pædagogiske arbejde tager hovedsagligt udgangspunkt i natur, udeliv og science, da det er vores profil, og vi er certificeret som naturinstitution.

Vi inddrager børnene i et læringsmiljø, som styrker deres trivsel, læring og udvikling, hvor de får muligheder for at lære naturen, at kende og alle dens muligheder.

Børnenes nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, giver dem en oplevelse af vores forbundethed med naturen og en forståelse for betydningen af bæredygtighed.

Vi arbejder med science som en del af udelivet.

Vi eksperimenterer i naturen, således børnene får en begyndende matematisk forståelse. Herigennem får børnene erfaring med årsag, virkning og sammenhænge. Vi giver børnene mange forskellige førstehåndsoplevelser, som også styrker deres sproglige udvikling.

Børnene kommer dagligt ud, det kan være på legepladsen eller i naturen, såsom skov, strand og andre steder, hvor der er naturoplevelser.

Forskning viser, at børn som opholder sig meget i ude og i naturen vil skærpe deres nysgerrighed og koncentration. Ligeledes giver naturen legemulighed i et stort omfang, som styrker børnenes kreativitet og fællesskabet på tværs af de forskellige kultur og aldre.

Praksis:

Vi inddrager naturen ved, at undersøge og vække børnenes nysgerrig for natur. Det gør vi blandt andet ved, at finde insekter, hvor lever de, hvad lever de af osv. Ved at finde insekter i naturen og på legepladsen, er vi med til at vække børnenes nysgerrig og der er som regel altid et barn, der leder efter et insekt på legepladsen. Her ser vi, at børnene samler sig på tværs af kultur og alder, i det at der er et fælles tredje, at snakke om. Dette bidrager til en snak omkring, hvorfor man ikke kan finde insekter om vinteren. Vi har blandt andet arbejdet med natur, hvor børnene har været med til, at finde insekter til et terrarie, hvori de kan følge livet som insekt f.eks. bænkebidder. Dette bidrager til, at børnene får en større forståelse, omkring bænkebidderens liv og ikke kun en opfattelse af, at de lever under en stub i skoven.

Vi har arbejdet med science, ved at udfordre børnenes forståelse af tingene. Hvordan flytter vi vand på legepladsen? Hvorfor forsvinder vandet, når der er hul i spanden? Gennem arbejdet med science, har vi blandt andet lavet en vulkan, der giver børnene et billede af, hvad der sker, når ting udvider sig og hvad der sker, når, der kommer låg på og et større tryk. Natur, udeliv og science foregår ikke kun i det udendørs rum, det bringes også med indenfor, så børnene kan arbejde med naturen og science på forskellig vis.

Der hvor naturen bliver taget med indenfor, er for eksempel når vi i institutionen op til jul samler ting ind til juledekorationer, som bliver lavet hjemme i institutionen. Det kan også være, at børnene på en tur har plukket blomster, som kommer med indenfor i en vase. Vi finder sten og maler dem, vi finder blade på legepladsen og laver bladranker, vi forspire frø og senere på året spiser de spiselige aفرøder, vi har i plantekasserne.

Det giver også mulighed for, at børnene kan genkalde sig turen, og give deres besyv med til fremtidige ture. På den måde kan vi være med til at sikre, at de gode oplevelser er med til at give erfaringer, som gør at børnene trives, udvikler sig, leger og lærer samtidig.

Når vi er på tur med børnene, oplever vi, at børnene glemmer tid og sted og kommer i flow. Vi tager ud i naturen i sol, regn og vind for at gøre dem trygge i at mærke, smage, føle og lugte, som er medvirkende til, at alle sanserene bliver stimuleret i naturen. Samtidig prioriterer vi at tage de samme steder hen, så stederne er genkendeligt for børnene og den vej skabe en tryghed for naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Pædagogiske mål for læreplanstemaet:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Alle børn indgår i et pædagogisk læringsmiljø, hvor der er ligeværdige og forskellige former for fællesskaber.

Vi har et særlig fokus på legen, hvor børnene kan være eksperimenterende, nysgerige og herigennem få kendskab til egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier. Læringsmiljøet afspejler mange forskellige kulturelle oplevelser, som stimulerer børnenes læring, fantasi, og kreativitet.

Gennem kreativer oplevelser både inde og ude sikre vi, at børnene får mulighed for at eksperimentere med forskellige materialer, som giver dem egne æstetiske oplevelser. Alle børn er opdelt i mindre grupper om formiddagen og når det er muligt også om eftermiddagen, hvor vi tilrettelægger gruppernes sammesætning i forhold børnenes behov og venskaber.

I de små grupper er der muligt for os, at møde børnene med en differenteret pædagogisk tilgang, således alle børn har mulighed for at få erfaringer med at begå sig i samfundet.

Praksis:

Vi tager udgangspunkt i de faste traditioner og højtider i årets løb (fastelavn, påske og jul), hvor vi knytter forskellige aktiviteter og gør brug af forskellige materialer. Derudover følger vi årstiderne, når vi planlægger aktiviteter for børnene både i vuggestuen og i børnehaven. Det giver mulighed for, at vi kan udfolde os kreativt og samtidig få noget læring og dannelse ind i hverdagen.

Nogle traditioner fejrer vi sammen med forældrene og på den måde, bygges der bro mellem de forskellige kulturer. Børnene er en del af et fællesskab. I vores institution gøres der meget ud af, at der er billeder af børnene på den stue, hvor de går. Det er vigtigt, at vi

kender hinandens navne og når børnene bliver lidt ældre, tages der ofte også en snak om, hvad mor, far og søskende hedder.

Når der er mulighed for det, deltager vi i teater forestillinger eller andre events uden for huset.

På nogle stuer bliver der lavet bordteater, ofte ud fra bøger som er læst sammen med børnene, så kender de historien og kan være medfortællende. Ligeledes synger, leger sanglege og danser vi sammen med børnene.

Kreative aktiviteter tilbydes både inde og i det udendørs rum. At tegne, male, klippe, lime o.s.v. giver børnene mulighed for at eksperimentere. Børnenes kunstværker bliver ikke rettet til af en voksen, men præsenteres ligesom børnene har skabt dem.

Evalueringskultur i Bøgebladet.

Vi vil løbende evaluere på de 12 mål i forhold til de 6 læreplanstemaer. Der vil være en faglig selvkritisk reflekterende tilgang til den pædagogiske praksis. Herved tager det udgangspunkt i at udvikle kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljøet i forhold til børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Evaluerings metoder i Naturinstitutionen Bøgebladet:

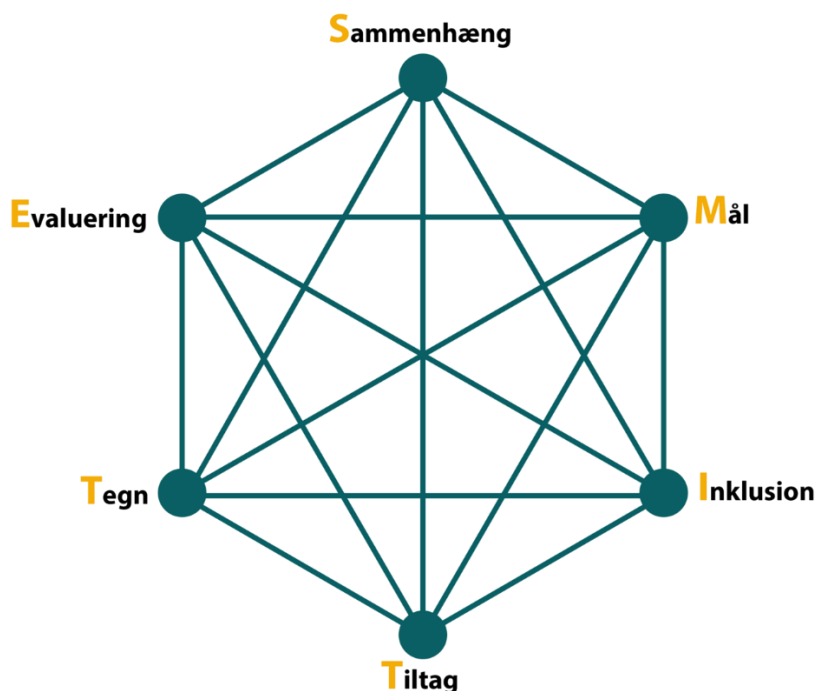
Vores evalueringskultur består af flere forskellige tilgange. Vi bruger bl.a. praksis fortællinger til vores fælles møder og til sparring. Ligeledes gør vi brug af film, hvor vi er reflekterende og evaluerende i forhold til vores praksis i samspil med børnene. Vi laver Marte Meo forløb, som er systematisk og strækker sig over en længere periode.

Vi har følgende to andre metoder vi gør brug af i institutionen:

SMITTE modellen - er en metoder vi har arbejdet med i flere år.

Vi vil fremadrettet arbejde mere systematisk med den til stuemøderne, hvor personalet på hver stue skal lave en SMITTE eller evaluerer på den igangværende SMITTE på de seks læreplanstemaer og det fælles pædagogiske grundlag. Der skal være en systematisk refleksion over sammenhænge mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Efterfølgende skal stuens personale fremlægge den til afdelingsmøderne.

SMITTE bruges også på børnene med udgangspunkt i handleplanerne fra Learnlab, hvor der hvert halve år bliver evalueret på målene, tegnene og tiltagende.

Pædagogisk analyse:

Vi har arbejdet med modellen "Pædagogisk Analyse" gennem de seneste år, analysen er en evidens baseret metode af Thomas Nordahl.

Vi vil arbejde mere systematisk med modellen til vores fælles afdelingsmøder med udgangspunkt i børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Der skal være en systematisk refleksion over sammenhænge mellem læringsmiljøet og børnenes trivsel. Vi er startet med at tage udgangspunkt i "Natur", som er vores nye profil for at højne det faglige pædagogiske læringsmiljø for både børn og personalet.

Modellen belyser, hvilke faktorer der udløser, påvirker og opretholder det pågældende problem/udfordring.

Vi starter med at indhente data og information gennem observationer, film m.m. efterfølgende udarbejdes en problemformulering og analyse af de opretholdende faktorer, med udgangspunkt i følgende perspektiver: Aktør, kontekstuel og individ perspektivet.

Vi kan efterfølgende lave specifikke pædagogiske tiltag, som vil afhjælpe udfordringen/problemet.

Alle forpligter sig til at iværksætte de pædagogiske tiltag på en struktureret og systematisk måde, inden for en bestemt tidsramme, som vi beslutter i fællesskab. Efterfølgende skal der evalueres på, om vi har gennemført de pædagogiske tiltag, som aftalt/planlagt og opnår vi de ønskede resultater.

Analyse - et eksempel

Som det ses, er der opretholdende faktorer indenfor alle tre perspektiver:

- **Kontekstperspektivet**
- **Aktørperspektivet**
- **Individperspektivet**

Teamets opgave består nu i at vurdere, hvad analysen fortæller om den sammenhæng, hvor udfordringen opleves, samt hvilke af de opretholdende faktorer, der vil være størst mulighed for at ændre, således at udfordringen reduceres.

Inddragelse af forældrebestyrelsen:

Vi inddrage forældrebestyrelsen i vores planer for et godt børnemiljø, hvor der er fokus på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Vi laver 2 gange årligt en pædagogiskanalyse, som er et evaluering og dokumentations redskab. Efterfølgende vil den blive gennemgået med forældrebestyrelsen, således de har mulighed for at indgå i en dialog og stille spørgsmål om det pædagogiske arbejde.

Vi vil inddrage forældrebestyrelsen i forhold til, hvordan ressourcerne i vores lokalområde kan inddrages og etableres i forhold til et pædagogisk læringsmiljø for børn.

Forældrebestyrelsen vil også blive inddraget i, hvordan vi skaber gode og meningsfulde sammenhænge for børnene fra hjemmet og til institutionen og ligeledes fra vores dagtilbud og til skole og SFO.

Litteraturliste:

I Daginstitutionen Bøgebladet arbejder vi ud fra forskning og evidens baseret teori inden for det pædagogiske felt.

Vi har brugt følgende forskning og evidens baseret teori:

Susan Hart: Den følsomme hjerne (2009)

Susan Hart: Makro og Mikroregulering, fra tilknytning til mentalisering, de neuroaffektive kompasser (2016)

Susan Hart: De følsomme relationer (2020)

Jytte Birk Sørensen: Støt mestring, bryd mønstre (2017).

Jytte Birk Sørensen: Dig, mig og os (2017).

Jytte Birk Sørensen: Fra diagnoser til udviklende kontakt (2019).

Jytte Birk Sørensen: Marte Meo metodens teori og praksis (2003).

Janne Østergaard Hagelquist: Mentalisering i mødet med udsatte børn (2012).

Janne Østergaard Hagelquist: Mentaliserings guide (2015)

Niels Ejbye-Ernst: Natur, udeliv og science (2019).

Liv Gjems: Sprogstimulering i dagtilbud (2017).

Ole Henrik Hansen: betydning af voksen-barn kommunikation (2017).

Børns leg og eksperimenterende virksomhed (2017).

Datainformeret forbedringsarbejde i dagtilbud (2016).

Forsker:

- Peter Fonagy
- Daniel Stern
- Paul MacLean
- Bowlby
- Niels Ejbye- Ernst
- Thomas Nordahl
- Stig Brostrom
- Liv Gjems
- May Britt Drugli

